

Korset och Kronan

Nr 63/2021

Jesus säger: Håll fast vid
det du har så att ingen
kommer och tar din krona
(Upp. 3:11)

CA 7: Om kyrkan (del 1)

Augsburgska bekännelsens sjunde och
åttonde artiklar handlar om den kristna
kyrkan. Artikel sju klargör vad som är
kyrkans rätta väsen enligt Bibeln. Den lyder
(enligt tyska versionen, min översättning):

1. *Det lärs också att det måste finnas en helig,
kristen kyrka i alla tider och att den alltid skall
bestå. Kyrkan är församlingen av alla troende, där
evangelium predikas rent och de heliga sakramenten
förvaltas i enlighet med evangeliet.*

2. *Det är nog för den kristna kyrkans sanna
enhet att evangelium predikas rent och klart och att
de heliga sakramenten förvaltas enligt Guds ord.*

3. *Men för kyrkans sanna enhet är det inte
nödvändigt att man överallt har likadana
ceremonier eller bruk, som kyrkorna själva har
upprättat.*

4. *Paulus säger ju: "En kropp och en Ande,
liksom ni kallades till ett och samma hopp vid er
kallelse, en Herre, en tro, ett dop" (Ef. 4:5f).*

Kyrkblad för S:t Martins och S:t
Petri församlingar, Evangelisk-Lutherska
Kyrkan i Sverige. Red. Sten Rydh.
Nr 63, 18 juni 2021.

Ordet om korset är en
dårskap för dem som går
förlorade, men för oss som
blir frälsta är det en Guds
kraft (1 Kor. 1:18)

Den gode herden
leder sina får (Joh. 10)

Det första och viktigaste är att kyrkan
består av alla kristna i alla tider. Den
latinska texten säger: *Vidare lär de, att en helig
kyrka skall äga bestånd till evärdelig tid.* Det
finns alltså bara *en enda kyrka* och den består
av alla sant troende människor i alla tider.
Även om vi kan konstatera att det i
kyrkohistorien har funnits och finns många
olika kyrkosamfund så finns det i biblisk
mening bara *en enda kyrka*.

Denna enda kyrka är skapad av Gud
själv. Alla människor som genom tron på
Kristus har blivit rättfärdiggjorda, utgör
den enda, sanna kyrkan. Paulus skriver:

*Men Guds fasta grund består och har detta
sigill: Herren känner de sina (2 TİM. 2:19).*

Herren vet vilka människor som ingår i
den sanna kyrkan. Endast han vet detta.
Han vet vilka som verkligen tror på Kristus
och vilka som bara har det kristna namnet,
men som i verkligheten är hycklare som
står utanför den sanna kyrkan.

Kyrkan har funnits ända ifrån skapelsen.
Adam och Eva trodde på Gud och litade
på honom. Men sedan avföll de på grund
av djävulens frestelse. Så kom alla
människor att hamna under Guds vrede

och förbannelse. De förlorade Guds avbild, som de skapats i från början. Arvsynden kom in i världen och därför står alla människor av naturen under djävulens välde. Varje människa föds efter syndafallet in i djävulens rike.

Men i sin stora nåd sände Gud sin Son till försoning för hela världens synd, så att var och en som tror på Honom inte skall förgås utan ha evigt liv.

När Gud direkt efter syndafallet gav löftet om att kvinnans säd, Kristus, skulle trampa sönder ormens huvud (djävulen och hans makt) upprättade Gud därmed den kristna kyrkan på nytt. Det står att Adam åkallade Herren och predikade. När sonen Seth och hans son Enos hade fötts står det: *Vid samma tid började man predika HERRENS namn* (1 Mos. 4:26, Luthers övers.). Luther kommenterar denna vers med orden:

Man började predika HERRENS namn. Inte så att man inte tidigare hade predikat hans namn. Men genom Kains ondskas hade gudstjänsten fallit. Nu blev den på nytt upprättad. Man byggde ett altare där man församlades för att höra Guds ord och bedja. (Kommentar i marginalen till Luthers egen bibelöversättning 1545).

Kyrkan fanns sedan under hela GT:s tid. Abraham fick löftet: *I dig skall alla släkter på jorden bli välsignade* (1 Mos. 12:3). Och det står: *Abraham trodde på Guds löfte, och det tillräknades honom till rättfärdighet* (1 Mos. 15:6). Så kallas Abraham trons fader.

Paulus hänvisar till detta ställe när han undervisar om rättfärdiggörelsen genom tron i Romarbrevet. Han skriver: *Om Abraham förklarades rättfärdig genom gärningar, då har han något att berömma sig av – men inte inför Gud. För vad säger Skriften? Abraham trodde Gud, och det räknades honom till rättfärdighet. Den som har gärningar får sin lön, inte av nåd utan som förtjänst. Men den som utan gärningar tror på honom som förklarar den ogudaktige rättfärdig, han får sin tro tillräknad som rättfärdighet.* (Rom. 4:2-5).

Herren känner de sina. Han vet vilka

människor som har haft och som har Abrahams tro. Han vet också vilka som intill tidens slut kommer att ha denna tro. Så skall till sist alla dessa troende genom historien på den yttersta dagen få stå på Kristi högra sida i domen och sedan med uppståndna kroppar få ingå i den eviga, himmelska saligheten. Då är Kristi kyrka för evigt samlad hos HERREN själv i härligheten.

Men i detta jordelivet är kyrkan fördold. Kyrkan är osynlig för mänskliga blickar. Endast Gud känner de sina. Om detta säger Jesus:

Då Jesus blev tillfrågad av fariseerna om när Guds rike skulle komma, svarade han: "Guds rike kommer inte så att man kan se det med ögonen. Ingen ska kunna säga: Se, här är det, eller: Där är det. Nej, Guds rike är mitt ibland er (bättre: "invärtes i er"), så Luther; Luk. 17:20f).

Luther översätter med rätta: "Das reich Gottes ist inwendig in euch" (Guds rike är invärtes i er). Översättningen "mitt ibland er" är språkligt möjlig men innehållsligt, teologiskt sämre. Jesus framställer ju en klar motsättning mellan "det man kan se med ögonen" och "Guds rike". Det man kan se med ögonen är yttre saker. Vi kan se hur en människa handlar fromt och gudfruktigt och höra hur hon bekänner sin kristna tro. Av det drar vi slutsatsen att han eller hon är en kristen. Men vi kan inte se det med våra ögon. Tron är osynlig invärtes i människan. Vi måste tro Jesu ord när han säger: *Guds rike kommer inte så att man kan se det med ögonen.* Alltså är Guds rike osynligt, i de troende människornas hjärtan. Detta är också vad våra lutherska reformatorer med kraft hävdade mot katolikerna, vilka menade att kyrkan måste vara synlig.

Melanchton skriver i apologin (försvarsskriften): *Den sjunde artikeln av vår bekännelse säger att den kristna kyrkan är de heligas församling. Detta fördömer motståndarna och kommer med en långgrandig förklaring om att onda eller gudlösa inte skall skiljas ut från kyrkan"* (Apol. 7, inledningen).

Påvens teologer kunde inte acceptera att människan blir rättfärdig genom tron allena. Därför kunde de inte heller acceptera det bibliska kyrkobegreppet där tron på Kristus står i centrum. De menade att hela deras s.k. ”katolska” kyrka är detsamma som Kristi kyrka och då ingår både onda och goda i denna kyrka. Sådana som skiljer sig från denna synliga kyrka – som lutheranerna måste göra på grund av den falska läran och Guds befallning att lämna den – står därför enligt romersk-katolsk syn utanför Kristi kyrka.

Mot detta sätter vår lutherska bekännelse läran att *Kristi kyrka är osynlig* och att den finns överallt där Guds ord förkunnas rent och klart och sakramenten förvaltas i enlighet med Kristi instiftelse.

Melanchton fortsätter i apologin:

5. Men den kristna kyrkan består inte bara av en gemenskap med yttre kännetecken, utan framför allt av den inre gemenskapen i hjärtat. Där får vi de eviga gåvorna, den helige Ande, tron, fruktan och kärlek till Gud. Men denna kyrka har också yttre tecken, som man kan känna igen den på. Där Guds ord förkunnas rent och sakramenten förvaltas i enlighet med detta, där är med visshet kyrkan. Där är de kristna och denna kyrka ensam kallas i Skriften för Kristi kropp. Ty Kristus är dess huvud och han helgar och stärker den genom sin Ande, som Paulus säger till efesierna: "Honom som är huvud över allting gav han till församlingen som är hans kropp, fullheten av honom som uppfyller allt i alla" (Ef. 1:22f).

Detta är det bibliska kyrkobegreppet, som reformationen vände tillbaka till. Luther utgick ifrån vad Skriften lär om rättfärdiggörelsen och tron och blev därefter klar över att kyrkan enligt Skriften bara finns där människor av hjärtat tror på evangelium. Därmed gick reformationen tillbaka till Bibelns och fornkyrkans rätta syn på vad kyrkan är. De kom inte med något nytt, utan visade att det var den romerska påvekyrkan som hade avfallit från sanningen och därmed blivit en falsk kyrka.

Nu talar bekännelsen för det andra om

hur man känner igen den rätta, bibliska kyrkan. Man kan visserligen inte se denna kyrka med ögonen. Men man hör dess bekännelse. Därför säger Augustana vidare:

Kyrkan är församlingen av alla troende, där evangelium predikas rent och de heliga sakramenten förvaltas i enlighet med evangeliet.

Detta är inte någon luthersk specialitet eller någon ny definition av kyrkan, utan den beskrivning av kyrkans kännetecken som Skriften själv ger. Aposteln Paulus skriver:

Därför är ni inte längre gäster och främlingar, utan medborgare med de heliga och medlemmar i Guds familj. Ni är uppbyggda på apostlarnas och profeternas grund, där hörnstenen är Kristus Jesus själv. I honom fogas hela byggnaden samman och växer upp till ett heligt tempel i Herren, och i honom blir också ni sammanbyggda till en boning åt Gud genom Anden (Ef. 2:19-22).

Kyrkans kännetecken (*nota ecclesiae*) enligt detta bibelställe är att kyrkan vilar ”på apostlarnas och profeternas grund där hörnstenen är Kristus själv”. Det är här inte fråga om apostlarna som personer utan om deras lära, som i allt grundar sig på vad Kristus själv har lärt. De romerska katolikerna förfalskar denna text och säger att kyrkan skall bygga på Petrus och hans efterföljare i Rom. De tolkar Jesu ord ”*Du är Petrus och på denna klippa skall jag bygga min församling*” (Matt. 16:18) som om detta ställe handlade om Petrus som kyrkans ledare och hans ämbete i Rom. Endast de som håller sig till Petrus efterföljare på påvestolen i Rom utgör den sanna kyrkan, menar de. Men vad säger Jesus? Han säger att Petrus är salig därför att han just har bekänt följande om Jesus: *Du är Messias, den levande Gudens Son* (Matt. 16:16). Detta är apostlarnas gemensamma bekännelse, ty Jesus frågar dem alla: *Vem säger ni att jag är?* (v. 15). Klippan som kyrkan vilar på är inte Petrus utan den *bekännelse* som Petrus just har lagt fram, bekännelsen om vem Jesus är. Så vilar kyrkan på klippan Kristus.

Forts. i nästa nr.